

Pieteikuma publikācija saskaņā ar 6. panta 2. punktu Padomes Regulā (EK) Nr. 510/2006 par lauksaimniecības produktu un pārtikas produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu un cilmes vietu nosaukumu aizsardzību

(2009/C 104/09)

Šī publikācija dod tiesības izteikt iebildumus pret pieteikumu atbilstīgi Padomes Regulas (EK) Nr. 510/2006 ⁽¹⁾ 7. pantam. Komisijai jāsaņem paziņojumi par iebildumiem sešu mēnešu laikā no šīs publikācijas dienas.

VIENOTS DOKUMENTS

PADOMES REGULA (EK) Nr. 510/2006

“WIŚNIA NADWIŚLANKA”

EK Nr.: PL-PDO-0005-0586-04.01.2007

AĞIN ( ) ACVN (X)

1. Nosaukums

“Wiśnia nadwiślanka”

2. Dalībvalsts vai trešā valsts

Polija

3. Lauksaimniecības produkta vai pārtikas produkta apraksts

3.1. Produkta veids [kā II pielikumā]

1.6. grupa. Svaigi vai pārstrādāti augļi, dārzeņi un labība.

3.2. Produkta apraksts, uz kuru attiecas nosaukums (1)

Ar aizsargātu nosaukumu *Wiśnia nadwiślanka* var pārdot tikai augļus, kas iegūti no patsakņu ķirša “*Sokówka odroślowa*”.

Ar aizsargātu cilmes vietas nosaukumu apzīmē “*Wiśnia nadwiślanki*” ķiršus, kas paredzēti gan izmantošanai pārstrādes rūpniecībā, gan, ņemot vērā to izcilās garšas īpašības, tiešajam patēriņam. *Wiśnia nadwiślanka* ir viens no Polijā sastopamajiem patsakņu (“*sokówki odroślowej*”) ķiršiem, kas izplatījušies gar Vislas krastiem (no tā cēlies arī ķiršu nosaukums Vislas krastu ķirši). Nosaukumam nav atbilstoša latīņu valodas ekvivalents. Šis ķirsis ir selekcionēts veģetatīvā veidā no pundurķirša. Pundurķirsis vairojas veģetatīvi ar sakņu atvasēm – sinonīms stepes ķirsis (*Prunus fruticosa* Pall.). Tas pieder pie rožu dzimtas *Rosaceae* Juss., plūmju apakšdzimtas *Prunoideae* plūmju ģints *Prunus* L ķiršu apakšģints *Cerasus* (Mill.).

Liecība par to, ka *wiśnia nadwiślanki* ķirši iespējami cēlušies no *Prunus fruticosa* Pall., ir pavairošanas veids, augļu lielums, krāsas intensitāte, kā arī tas, ka audzēšanas apgabalā ir vairs tikai nedaudzi dabīgie anklāvi, kur sastopami *Prunus fruticosa* Pall. reliktu eksemplāri.

Wiśni nadwiślanki augļi ir mazāki nekā to ķiršu augļi, kas iegūti no *Prunus Avium* L. un *Prunus cerasus* L. un to hibrīdiem.

Apzīmējums “*sokówka*” (sulas ķirsis) nozīmē, ka augļi izmantojami galvenokārt kā izejviela sulas ražošanai, augļu mīkstumam ir intensīva krāsa, bet kauliņš ir tumšā krāsā, kas līdzīga mīkstumam krāsai. Apzīmējums “*odroślowa*” (tāds, kas veido atvases no saknēm) saistīts ar to, ka šā veida ķiršiem piecus gadus pēc iestādīšanas no saknēm izaug atvases, ko izmanto pavairošanai.

(1) OV L 93, 31.3.2006., 12. lpp.

Wišnia nadwiślanki augļiem ir intensīva krāsa – no tumši sarkanas līdz bordo krāsai –, tā viscaur ir vienmērīga. Tie ir apaļi, nedaudz saplacināti. Kauliņa masas attiecība pret augļa masu atkarībā no koka vecuma ir no 9,4 % līdz 11,3 %. Atkarībā no koka vecuma un atrašanās vietas augļa diametrs ir 12-20 mm, bet masa 1,6 līdz 3,3 g. Papildu lapu mēslošanas līdzekļu izmantojums un labvēlīgi laika apstākļi var palielināt augļu lielumu, un augļa diametrs var sasniegt pat 25 mm un masa – 4 g. Mīkstums ir tumši sarkans un krāsa ir vienmērīga. Intensīvā krāsa saglabājas arī pēc pārstrādes. Augļi ir aromātiski, tiem ir ķiršiem raksturīga garša un smarža, garša ir ļoti intensīva, mazliet skābena.

Wišnia nadwiślanki augļiem neatkarīgi no paredzētā izmantojuma jābūt veselīgiem, bez puves pazīmēm un bez redzamiem svešķermeņiem, bez kaitēkļiem un kaitēkļu radītiem bojājumiem, bez nedabīgā iekšējā mitruma, kā arī bez neraksturīgas smaržas un garšas.

Wišnia nadwiślanki augļus, kas paredzēti pārstrādei, jānovāc bez kātiņiem un tad, kad augļa miziņa ir pilnībā ieguvusi raksturīgo krāsu. Augļi var būt dažāda lieluma ar saules un krusas radītiem bojājumiem, ar nosacījumu, ka saglabātas *wišnia nadwiślanka* īpašības.

Tiešajam patēriņam paredzētie *wišnia nadwiślanka* augļi jānovāc ar rokām. Augļi nedrīkst būt bojāti un tiem jāizskatās svaigiem.

3.3. Izejvielas (tikai pārstrādātiem produktiem)

3.4. Dzīvnieku barība (tikai dzīvnieku izcelsmes produktiem)

3.5. Īpaši ražošanas posmi, kas jāveic noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā

Noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā jāveic visi ražošanas posmi. Dārziem jāatrodas 4. punktā noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā kalķainās vai kalķainās māla augsnēs. Stādāmo materiālu iegūst no tādu koku sakņu atvasēm, kas auguši augļudārzos noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā vismaz piecus gadus. Attālumam starp stādiem jābūt vismaz 4 x 2 m, t.i., katram kokam 8 m². Mēslošanu veic saskaņā ar standartnoteikumiem par mēslojuma lietošanu augļu kokiem.

Tiešajam patēriņam paredzētie *wišnia nadwiślanka* augļi jānovāc ar rokām. Jūlijā novāktie augļi ir ar kātiņiem, vēlāk novāktajiem augļiem kātiņi var nebūt.

Wišnia nadwiślanka augļi, kas ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc novākšanas nonāk pārstrādes uzņēmumā, nav jādzesina. Ja tos uzglabā ilgāk, tie jādzesina.

3.6. Īpaši noteikumi griešanai, rīvēšanai, iepakojšanai u. c.

Wišnia nadwiślanka augļus iepako piemērotā iepakojumā tieši novākšanas vietā. Šis nosacījums tika ieviests, lai nodrošinātu atbilstīgu produkta kvalitāti, kā arī izcelsmes uzraudzībai un kontrolei. Tiešajam patēriņam paredzētos ķiršus ielasa 0,5 līdz 5 kg iepakojumos.

Wišnia nadwiślanka ķiršus, kas paredzēti pārstrādei, lasa atsevišķos caurumos iepakojumos ar tīrsvāru ne vairāk par 13 kg vai atbilstīga svara kastpaletēs ar slēgtu pamatni.

3.7. Īpaši noteikumi marķēšanai

Nav vajadzīgi.

4. Precīza ģeogrāfiskā apgabala definīcija

Wiśnia nadwiślanka audzē ģeogrāfiskā apgabalā, kas ietver

- Mazovijas vojevodistē Lipsko apriņķī šādus pagastus: Lipsko (*Lipsko*), Šenno (*Sienna*), Soļeca pie Vislas (*Solec n/Wiślą*),
- Sventokšiskas vojevodistē Opatovas apriņķī šādus pagastus: Ožaruvas (*Ożarów*) un Tarluvas (*Tarłów*),
- Ļubļinas vojevodistē Krasņikas apriņķī Annopoļas (*Annopol*) pagasts.

5. Saikne ar ģeogrāfisko apgabalu

5.1. Ģeogrāfiskā apgabala specifika

Apgabals, kurā audzē *wiśnia nadwiślanka*, atrodas Vislas krastos un to raksturo līdzīgi vides apstākļi un kaļķainas vai kaļķaina māla augsnes. Aramkārtā parasti nav dziļāka par 0,5 m un zem tās atrodas masīvs kaļķakmens cilmezis. Noteiktā ģeogrāfiskā apgabala klimatiskos apstākļus ietekmē arī atrašanās Polijas lielākās upes Vislas krastos, kuras tuvākajā apkārtnē valda savdabīgs mikroklimats. Apgabalā, kur sastopami *wiśnia nadwiślanka* ķirši, ziedēšanas laikā mēdz būt arī salnas, kas gadu gaitā rada ražas nestabilitāti, bet to ietekmi mazina siltums no Vislas upes. Tādējādi minētajā apgabalā ir samērā droši audzēt šos ķiršus.

Apgabalā, kur audzē šos ķiršus, dominē neitrālas un sārmainas augsnes, un *wiśnia nadwiślanka* labi iztur pH, kas ir lielāks par 7,0, ko nevar teikt par citām kultivētajām šķirnēm, kurām optimālais pH rādītājs ir no 6,7 – 7,1. Šīm augsnēm ir augsts pH skaitlis, jo tajās ir daudz kaļķa (vairāk par 1 000 mg/l).

Svarīgs apgabala specifikas elements ir vietējo ražotāju zināšanas un prasmes, kuri ir iemācījušies audzēt šim apgabalam raksturīgos ķiršus un pielāgot audzēšanas paņēmienus šajā apgabalā dominējošajiem augsnes un klimata apstākļiem. To vislabāk apliecina atbilstīgais stādījumu blīvums un veids, kā atkarībā no augsnes, kurā aug ķirši, no piektā augšanas gada tiek atdalītas sakņu atvases. Ja šīs sakņu atvases nelikvidē, veidojas krūmājs, pasliktinās fitosanitārie apstākļi, augļi kļūst mazāki un samazinās ražas. Attiecībā uz *wiśnia nadwiślanka* palielināto izturību pret slimībām ir būtiski izvēlēties piemērotus augu aizsardzības līdzekļus, tas jo īpaši attiecas uz ķiršu mušas (*Rhagoletis cerasi*) apkarošanu, tās uzlidojumi vērojami siltā pavasarī un šo ķiršu agrākā ziedēšanas laikā; citām kultivētajām šķirnēm tas nav novērots.

5.2. Produkta specifika

Wiśnia nadwiślanka raksturīgās īpašības:

- augļi ir ievērojami mazāki nekā citām šķirnēm,
- ļoti intensīva sulas krāsa,
- ļoti augsts antociānu saturs – vairāk nekā 115 mg/100 g (izmantojot HPLC metodi).
- liels šķīstošās sausas daudzums (noteikts refraktometriski): 16-23°Bx,
- liels cukura daudzums: vairāk nekā 13 %,
- augsta skābuma pakāpe (organisko skābju saturs), vismaz 1,4 %, pārrēķinot uz ābolskābi, ja pH ir 8,1.

Antociānu saturs *wisnia nadwiślanka* ir vismaz par 20 % lielāks nekā Polijā vispopulārākās ķiršu šķirnes *Łutówki* augļos, kura tiek uzskatīta par pārstrādei vispiemērotāko šķirni. Starpība var sasniegt pat 100 %. Šī starpība un aprakstītā rādītāja lielums ir atkarīgs no attiecīgā gada laika apstākļiem un atrašanās vietas.

Wisnia nadwiślanka ķiršu specifiska īpašība ir arī tā, ka pie kātiņa pamatnes pēc kātiņa noņemšanas (jo īpaši pirmajās ražas novākšanas nedēļās) iztek neliels daudzums sulas, kas pārvēršas želejveida masā, novēršot turpmāku sulas iztecēšanu, tādējādi pagarinot saglabāšanās laiku salīdzinājumā ar smalkākajām šķirnēm.

5.3. *Saikne starp ģeogrāfisko apgabalu un produkta kvalitāti vai īpašībām (ACVN) vai produkta īpašo kvalitāti, reputāciju vai citām īpašībām (AGIN).*

Patsakņu sulas ķirši (*wisnie sokówki*) sākotnēji tika audzēti *Ślupia Nadbrzeźna* reģionā. Laika gaitā šie ķirši izplatījās plašā joslā ap Vislu, kur bija līdzīgi augsnes un klimata apstākļi. Tā kā šie augļi koki atradās noteiktā reģionā ap Vislu, ķiršu kokus, kas iegūti no vietējās patsakņu sulas ķiršu šķirnes, sauc par *wisnią nadwiślanką* (Vislas krastu ķirši).

Kokiem, kas auguši sārmainā augsnē ar lielu kaļķa saturu, nav ilgs mūžs (20-25 gadi), augļi ir mazāki, ļoti aromātiski, ar intensīvāku krāsu. Mālainās augsnēs, kur kaļķi atrodas dziļāk, sastopami koki, kuru vecums pārsniedz 50 gadus, to augļi ir lielāki un aromāts neliels. Apakšējā esošais kaļķis izraisa lielu sulas kondensāciju, kā to apliecina samērā liels ekstrakta un krāsvielas saturs, augļiem piemīt teicamas garšas īpašības un tie izraisa lielu pārstrādes rūpniecības interesi. Šādas augļu īpašības nevar iegūt, ja augsnes pH ir mazāks par neitrālo un tajā ir maz kaļķu.

Ja vietējās patsakņu sulas ķiršus pārvieto uz citu ģeogrāfisko apgabalu, tie parasti aug labi, taču ir apgrūtināta augļu veidošanās. Tas izskaidrojams ar relatīvi agrāku ziedēšanas laiku un ar to saistīto kaitējumu, ko nodara pavasara salnas, kas neļauj iegūt apmierinošu ražu. Mikroklimatiskie apstākļi, kas atšķiras no apstākļiem noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā, veicina lielāku augļu veidošanos, kuri satur vairāk ūdens un mazāk ekstrakta.

Augsnes un upes tuvums kopā ietekmē ne tikai augšanu un ziedēšanu, bet arī pastiprinātu augļu veidošanos un to, ka tiek iegūti augstākās kvalitātes augļi, kam piemīt 5.2. punktā minētās raksturīgās īpašības. Valīte ir cieši un obligāti saistīta ar dārzu atrašanās vietu un tur esošajiem augsnes un klimata apstākļiem. Noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā esošajā augsnē un tur dominējošajos klimatiskajos apstākļos citas ķiršu šķirnes aug slikti, un arī augļi veidojas slikti.

Turklāt papildus specifiskajai videi, kurā sastopama *wisnia nadwiślanka*, liela ietekme uz produkta galīgo kvalitāti ir vietējo ražotāju izcilajām prasmēm, kas aprakstītas 5.1. punktā.

Atsauce uz specifiskās publikāciju

(Regulas (EK) Nr. 510/2006 5. panta 7. punkts)

<http://www.bip.minrol.gov.pl/strona/DesktopDefault.aspx?TabOrgId=1620&LangId=0>